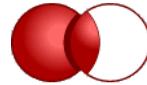

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

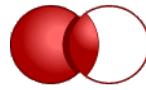

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR:44/023-03; 030-03/07

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
PRORAČUNA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE NA DAN 31.12.2006. GODINE**

Sarajevo, srpanj 2007. godine

**VLADI
HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Hercegbosanske županije, iskazanih na stranicama od 1 do 15 na dan 31.12.2006. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili temeljem ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH" broj 22/06), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon provedene revizije finansijskih izvješća Proračuna Hercegbosanske županije na dan 31.12.2006. godine utvrđeno je sljedeće:
  - *nije izvršeno usuglašavanje stanja, obveza i potraživanja iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH,*
  - *neplaćeni porezi i doprinosi na ime obračunatih i isplaćenih plaća iskazani su u Glavnoj knjizi u iznosu od 17.491.206,54 KM, a da nije sačinjen način izmirenja istih, niti je na razini županije donesen zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjeg duga,*
  - *nerealno iskazano stanje akumuliranog viška rashoda nad prihodima u iznosu od 18.688.752,00 KM za stanja neizmirenih obveza evidentiranih na poziciji razgraničenja od 6.560.769,00 KM što potvrđuje da bi ukupan višak rashoda nad prihodima iznosio 25.249.521,00 KM,*
  - *tekuća pričuva u jednom dijelu nije korištena sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna Hercegbosanske županije za 2006. godinu i Zakonu o budžetu/proračunu u FBiH,*
  - *nepoštivanje odredaba Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine kod izbora ponuđača nabavke motornih vozila u iznosu od 71.112,60 KM za potrebe Županijskog tužiteljstva i Županijskog suda Livno,*
  - *nije u cijelosti uspostavljen sustav internih kontrola, što potvrđuju konstatirane nepravilnosti, a naročito u dijelu sufinanciranja kamata stambenih kredita jednom broju uposlenika u organima uprave, stvaranje obveza, a da sredstva nisu prethodno planirana Proračunom, što je onemogućavalo evidentiranje istih sukladno propisima u periodu kad su i stvorene,*
  - *kapitalni izdaci koji se odnose na nabavku trajnih sredstava u obliku prava – studije izvodljivosti utrošeni su u iznosu od 196.146,00 KM, a da prethodno nisu utvrđeni programi i kriteriji sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije,*
  - *date pozajmice uposlenim u organima uprave, a da iste nisu bile planirane Proračunom, kao i nepoduzimanje radnji naplate potraživanja temeljem danih akontacija za službena putovanja i*

update razlike obračunatih troškova usluga mobilnih telefona preko dozvoljenog iznosa na račun Proračuna,

- *evidentiranje sredstava za ekshumacije u iznosu od 55.145,98 KM na računima jemčevina kod organa pravosuđa, koja imaju karakter javnih sredstava i ista su trebala biti evidentirana na podračunu u sklopu Jedinstvenog računa riznice i utrošena u namjenu za što su doznačena.*
4. Po našem mišljenju, finansijska izvješća Proračuna Hercegbosanske županije za 2006. godinu, a zbog navoda danih u prethodnoj točci, ne daju istinit i fer pregled o poslovanju u toku godine i iskazanog stanja za godinu koja se završava na dan 31.12. 2006. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. Sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE
ZA 2006. GODINU**

1 UVOD

Hercegbosanska županija (u daljem tekstu Županija) je federalna jedinica Federacije Bosne i Hercegovine, čije su nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije BiH i Ustavom Hercegbosanske županije. Teritorij Županije obuhvaća područja od šest općina. Zakonodavnu vlast u Županiji vrši Skupština Županije. Vlada Hercegbosanske županije je izvršni organ, koju čine premijer i osam ministara. U ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom, Vlada Županije donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke. Funkciju županijske uprave u Županiji vrše županijska ministarstva, županijske uprave i županijske ustanove sukladno sa Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave kojim se određuje njihov djelokrug, rukovođenje kao i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje. Županijskim ministarstvom rukovodi ministar, a radom samostalne županijske uprave i županijske ustanove rukovodi ravnatelj. Sredstva za rad županijskih organa uprave, kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa, utvrđuju se Proračunom Županije. Županijski organi uprave i županijske ustanove mogu ostvarivati prihod u okviru svoje djelatnosti, kada je to određeno zakonom i isti se unosi u Proračun Županije.

Sjedište Vlade županije je u Livnu, Stjepana II. Kotromanića bb.

2 OSVRT NA NALAZE PRETHODNIH REVIZIJA

Revizijom finansijskih izvješća za 2006. godinu utvrđeno je da se nije uspostavio centralizirani obračun plaća sukladno Zakonu o riznici u FBiH i Naputku o izvršenju proračuna sa jedinstvenog računa riznice. Obračun i isplata plaća kod određenog broja proračunskih korisnika nije uređen pravilnikom o plaćama i naknadama koje nemaju karakter plaća sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima organa državne službe u FBiH. Financiranje Agencije za privatizaciju i dalje je vršeno doznačavanjem sredstava u mjesecnim tranšama u obliku tekućih grantova. Tekuća pričuva nije trošena sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije. Uplate poreza i doprinosa na plaće nisu pratili isplatu plaća, sukladno Zakonu o doprinosima u FBiH i Zakonu o porezu naplaču. Zakon o javnim nabavkama BiH nije poštovan kod nabavke motornih vozila.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno sa cijelokupnom važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine.

Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za planiranje, ubiranje, čuvanje i evidentiranje javnih prihoda na razini Županije, da li su se proračunski korisnici pridržavali zakona i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u prihode proračuna i način izvršenja Proračuna županije, sa posebnim osvrtom na tekuće i kapitalne transfere, a sve u cilju zaštite javnih prihoda. Revizija, također, uključuje davanje novih preporuka za dalji rad, na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

4.1. Menadžment i sustav internih kontrola

Promatrano sa stajališta proračunskog sustava u cjelini, proračunski nadzor, predstavlja unutarnju kontrolu za koju su sukladno Zakonu o riznici u FBiH odgovorni Ministri ministarstava za svoja ministarstva, uključujući i proračunske korisnike koji spadaju u njihovu nadležnost. U Ministarstvu financija utvrđeno je radno mjesto županijskog internog revizora, sa ciljem provjere ispravnosti korištenja sredstava Proračuna. Da poduzima aktivnosti za otklanjanje uočenih nedostataka, sa obvezom davanja uputa u pogledu zakonitog i stručnog vođenja računovodstva Županije. Od predviđena dva radna mesta nije popunjeno ni jedno radno mjesto, iako Pravilnik o internoj reviziji proračunskih korisnika Federalnog ministarstva financija uređuje kriterije i obvezu za organiziranje interne revizije i obvezu Ministarstva financija da kod proračunskih korisnika koji sukladno navedenom naputku nisu obvezni organizirati internu reviziju da je vrši Ministarstvo financija odnosno služba za financije. Nefunkcioniranje kontrole na razini Županije potvrđuje i davanje pozajmica uposlenicima posredstvom blagajne bez odluke, rješenja rukovoditelja proračunskog korisnika o uredjenju obveze korisnika pozajmice, visine pozajmice, načinu vraćanja, odnosno o ukazivanju na neutemeljenosti izvršenih isplata. Izdavanje putnih naloga za službena putovanja zaposlenicima koji nisu opravdali prethodni putni nalog i kojima nije izvršeno obustavljanje od plaće sukladno Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa službenika u Hercegbosanskoj županiji. Obračun i isplata troškova temeljem dnevница u zemlji, Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa nalozi za službena putovanja nastavničkog osoblja nisu ni potpisani ni ovjereni od osoba za obračun, likvidiranje i isplatu naznačenih iznosa.

Smatramo da proračunski korisnici nisu uredili sustav interne kontrole, interne revizije sukladno Zakonu o budžetima/proračunu u FBiH, Pravilniku o internoj reviziji proračunskih korisnika, koji je donio Federalni ministar financija.

Potrebno je uspostaviti sustav interne revizije sukladno Zakonu o budžetima/proračunu u FBiH i Pravilniku o internoj reviziji proračunskih korisnika Federalnog ministarstva financija.

4.2. Izrada i donošenje Proračuna

Proračun Hercegbosanske županije za 2006. godinu i Zakon o izvršenju proračuna županije za 2006. godinu, Skupština Županije donijela je u zakonskom roku sa prihodima i primicima od 38.270.027,00 KM, rashodima i izdacima od 38.270.027,00 KM.

Rebalansom od 27.09.2006. godine, Proračun je uvećan za 6.643.673,00 ili za 17,36%. Razlozi za donošenje rebalansa je povećanje vrijednosti osnovice za obračun plaće na iznos od 115,00 KM sa primjenom od 01.05. 2006. godine i povećanjem naknade za topli obrok od 10,00 KM, također sa primjenom od 01.05. 2006. godine, kao i regresa za godišnji odmor u iznosu od 400,00 KM po zaposlenom. Obzirom na iznos izvršenih prihoda postavlja se pitanje realnosti planiranja i donošenja rebalansa uopće.

4.3. Prijedi

Ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani u 2006. godini u Konsolidiranom godišnjem izvješću o izvršenju proračuna u periodu od 01.01.2006. godine do 31.12.2006. godine iznose 37.515.234,00 KM i u odnosu na

rebalans Proračuna od 44.914.200,00 KM, su manji za 7.398.966,00 KM ili za 16%, a u odnosu na prošlu godinu veći su za 10.883.684,00 ili za 40,86%. Struktura prihoda, primitaka prikazana je u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Rebalans 2006. godine	Ostvareno u 2005. godini	Ostvareno u 2006. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
Prihodi, primici (1 do 3)		44.914.200,00	26.802.867,00	37.515.234,00	84,00
1.	Prihodi od poreza	34.115.573,00	22.321.987,00	30.918.555,00	90,63
2.	Neporezni prihodi	6.498.627,00	3.212.581,00	3.463.359,00	53,29
3.	Potpore (grantovi)	4.300.000,00	1.268.299,00	3.066.921,00	71,32
4.	Prihodi od carina	-	-	66.399,00	-

U strukturi ostvarenih ukupnih prihoda najveću stavku čine porezni prihodi koji iznose 30.918.555,00 KM ili 82,42%.

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 3.463.359,00 KM i ostvarenje istih u odnosu na plan je 53,29%, a u odnosu na prošlu godinu veći su za 7,81%.

U strukturi neporeznih prihoda su i prihodi ostvareni temeljem prava na eksploataciju prirodnih resursa koji su iskazani u iznosu od 70.972,05 KM. Evidencija istih potvrđuje da je iskazani iznos ostvaren uplatom sredstava od određenog broja korisnika prirodnih resursa (od Finvest d.o.o. Zdralovac, Separacije d.o.o. Przine, Promet Sarac d.o.o. Tomislavgrad). Temelj plaćanja naknada bila su izdana rješenja po odredbama Zakona o rудarstvu, iako je Zakon o koncesijama Hercegbosanske županije donesen u 2003. godini i istim je uređena obveza Vlade da donosi odluke o dodjeli koncesija sa određivanjem predmeta koncesije, roka za zaključenje ugovora sa uređenjem uvjeta i načina obavljanja koncesijske djelatnosti i načina određivanja koncesijske naknade. Naglasit ćemo da su i općine svojim odlukama dodjeljivale pravo na eksploataciju mineralnih sirovina uz plaćanje naknade u Proračun općine iako je Zakonom o koncesiji Hercegbosanske županije uređeno da se u odnosima u ulozi koncesionara može javiti samo Vlada Županije. Razgovor sa Povjerenstvom za odabir koncesionara potvrđuje da na razini Hercegbosanske županije postoje resursi za korištenje, a da prava i obveze nisu uređene sukladno Zakonu o koncesijama županije, odnosno ugovorenim odnosom i da predmet koncesije, prema odredbama navedenog zakona, može biti veoma širok temeljem kojeg se mogu ostvarivati i značajniji prihodi.

Potrebitno je sukladno Zakonu o koncesijama Hercegbosanske županije urediti ostvarenje koncesijskih prava i obveza u svrhu transparentnog, uređenja predmeta koncesije, postupka dodjele koncesije, nadležnosti za dodjelu koncesije, nadzora s ciljem ostvarenja centralizirane kontrole korištenja resursa i ostvarenja prihoda sukladno resursima na raspolažanju iz navedenog zakona.

Potpore iskazane u iznosu od 3.066.921,00 KM, od Federacije Bosne i Hercegovine 2.956.718,00 KM i potpore iz inozemstva Republike Hrvatske 110.203,00 KM. I ovaj vid prihoda u odnosu na plan ostvaren je sa 71,32%, a u odnosu na prošlu godinu ostvarenje je veće za 141,81%.

4.4. Izvršenje Proračuna za 2006. godinu

Ukupni rashodi i izdaci u Konsolidiranom godišnjem obračunu iskazani su 40.170.636,00 KM, što je u odnosu na Proračun od 44.914.200,00 KM manje za 10,56 %. U strukturi ukupnih konsolidiranih izdataka za 2006. godinu tekući izdaci sudjeluju sa 89,78%, kapitalni izdaci sa 10,22%. Prema konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju proračuna (obrazac GIB) neraspoređeni višak rashoda nad prihodima je 2.646.313,00 KM. Ukupni akumulirani višak rashoda nad prihodima iskazan od 18.688.752,00 KM neuzimajući u obzir stanje pozicije razgraničenih rashoda od 6.560.769,00 KM, što je uticalo na nerealno iskazivanje stanja deficit za navedeni iznos, odnosno stanje akumuliranog deficit sa stanjem razgraničenih rashoda trebalo bi iznositi 25.249.521,00 KM. Izvršenje Proračuna prikazano je u odnosu na izvršeni rebalans Proračuna, neuzimajući u obzir odluke Vlade o preraspodjeli proračunom odobrenih sredstava i odluke o korištenju tekuće pričuve.

Red.br.	Opis	Rebalans Proračuna za 2006.g.	Ostvareno u 2005.g.	Ostvareno u 2006. g.	Odstupanje (5 - 3)	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
	A. UKUPNO IZDACI (I + II + III +IV+V)	44.914.200,00	31.606.299,00	40.170.636,00	-4.743.564,00	89,44
	I TEKUĆI IZDACI (a + b + c + d + e +f)	39.096.200,00	29.843.497,00	36.063.356,00	-3.032.844,00	92,24
a)	Plaće i nakn. Trošk. zaposl. i zast. (od 1 do2)	24.906.971,00	20.507.098,00	23.992.661,00	-914.310,00	96,33
1.	Bruto plaće i naknade plaća	19.700.292,00	16.763.313,00	18.915.036,00	-785.256,00	96,01
2.	Naknade troš. zaposl. i skupšt. zastupn.	5.206.679,00	3.743.785,00	5.077.625,00	-129.054,00	97,52
b)	Doprinosi poslodavca (= 3)	2.254.980,00	1.872.479,00	2.111.380,00	-143.600,00	93,63
3.	Doprinosi poslodavca	2.254.980,00	1.872.479,00	2.111.380,00	-143.600,00	93,63
c)	Izdaci za mate. i usluge (od 4 do 12)	4.863.249,00	3.701.671,00	4.274.014,00	-589.235,00	87,88
4.	Putni troškovi	220.120,00	121.059,00	137.011,00	-83.109,00	62,24
5.	Izdaci za energiju	558.250,00	383.880,00	451.994,00	-106.256,00	80,96
6.	Izdaci za komunalne usluge	510.060,00	437.503,00	468.149,00	-41.911,00	91,78
7.	Nabavka materijala	319.180,00	268.300,00	285.135,00	-34.045,00	89,33
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	439.600,00	364.912,00	456.966,00	17.366,00	10400
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	6.000,00	-	2.318,00	-3.682,00	38,63
10.	Izdaci za tekuće održavanje	283.800,00	199.608,00	278.205,00	-5.595,00	98,02
11.	Izdaci za osiguranje i bank. Usluge	73.200,00	45.714,00	49.531,00	-23.669,00	67,66
12.	Ugovorene i druge usluge	2.453.039,00	1.880.695,00	2.144.705,00	-308.334,00	87,43
d)	Tekući grantovi (od 13 do 17)	6.641.000,00	3.762.249,00	5.457.521,00	1.183.479,00	82,18
13.	Grantovi drugim razinama vlade	2.444.000,00	1.136.167,00	1.984.845,00	-459.155,00	81,21
14.	Grantovi pojedincima	2.513.000,00	1.770.471,00	1.643.782,00	-869.218,00	65,41
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	395.000,00	508.967,00	784.933,00	389.933,00	198,71
16.	Subvencije javnim poduzećima	889.000,00	179.790,00	864.317,00	-24.683,00	97,22
17.	Ostali grantovi- povrat i drugo	400.000,00	166.854,00	179.644,00	-220.356,00	45,00
II	TEKUĆA PRIČUVA	500.000,00			-500.000,00	
e)	izdaci za kamate	30.000,00	-		30.000,00	
f)	Kapitalni grantovi (18+19)	400.000,00	47.653,00	227.780,00	-172.220,00	56,95
18.	Kapitalni grantovi drugim razinama vlade	300.000,00	32.500,00	202.580,00	-97.420,00	67,53
19.	Kapitalni grantovi pojedincima i neprofitnim orga.	100.000,00	15.153,00	25.200,00	-74.800,00	25,20
III	IZDACI ZA NABAV. STAL.SRED.. (od 20 do 23)	5.317.500,00	1.701.792,00	4.081.143,00	1.235.857,00	76,75
20.	Nabavka građevina	120.000,00	-	226.916,00	106.916,00	189,00
21.	Nabavka opreme	370.500,00	162.617,00	188.115,00	-181.885,00	50,84
22.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	507.000,00	105.800,00	293.638,00	-213.362,00	57,92
23.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	4.320.000,00	1.433.375,00	3.372.475,00	-947.525,00	78,06
IV	OSTALE OTPLATE (POZAJMLJIV. (24 do 25)		13.357,00	26.137,00	26.137,00	-
24.	Pozajmljivanje i sudjelovanje u dionicama	-	-	7.500,00	7.500,00	-
25.	Otplate duga	-	13.357,00	18.637,00	18.637,00	-

4.5. Tekući izdaci

Plaće i naknade

U 2006. godini izdaci za bruto plaće i naknade iskazane su u iznosu od 23.992.661,00 KM. U strukturi ukupnih tekućih izdataka najveću stavku čine plaće i naknade zaposlenih 66,53%. U odnosu na izvršenje u 2005. godini ukupni tekući rashodi u 2006. godini su veći za 6.172.205,49 KM ili 20,65%. Izdaci bruto plaća i naknada odnose se na uposlene u 2006. godini za 1601 djelatnika.

Plaće su isplaćivane temeljem Odluke o plaćama u županijskim tijelima uprave i županijskim ustanovama, Odluke o utvrđivanju koeficijenata za obračun plaće zastupnicima koji profesionalno obnašaju zastupničku dužnost i dužnosnika koje bira Skupština županije, Odluke o visini osnovice za izračunavanje plaća korisnika Proračuna u visini od 98 KM do travnja 2006. godine i u narednom periodu od 115 KM. Naglasiti će mo da obračun plaće, koeficijenti za obračun nisu uređeni sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u FBiH u organima državne službe, iako su stupili na snagu 2003, 2005. godine i isti se odnosi i na županije.

Uvidom u dokumentaciju obračuna i isplate plaće za 11/2006. godine o. š. «Grahovo» Bosansko grahovo, o.š. Fra Miroslava Džaje Kupres, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva financija, stručnih službi Vlade, koje su isplaćene 14.12. 2006. godine potvrđuje da isplatu nije pratila uplata obračunatih poreza i doprinosa na plaće, što nije sukladno Zakonu o porezu na plaću i Zakonu o doprinosima. Izvod od 22.03.2007.godine transakcijskog računa Hercegbosanske županije Raiffeisen banke Filijala Mostar, potvrđuje uplatu u ožujku 2007.godine sa zakašnjenjem od tri mjeseca. Iz prezentirane Odluke Vlade o načinu izmirenja obračunatih, a

neizmirenih obveza zdravstvenog osiguranja korisnika Proračuna Hercegbosanske županije od travnja 2007. godine uređeno je da se obračunate obveze za prosinac 2006. godine i siječanj 2007. godine izmire sa rokom 30. travnja 2007. godine, a obračunate obveze za veljaču i za svaki naredni mjesec će se izmirivati kontinuirano poštujući rok od 90 dana. Temeljem odluke sačinjen je Sporazum o načinu izmirenja obračunatih a neizmirenih obveza zdravstvenog osiguranja korisnika Proračuna. Obveze od 01. siječnja 2004. godine do 31.prosinca 2005. godine od 1.157.719,22 KM uplaćivati u 18 obroka po 64.317,74 KM sa početkom u srpnju 2007. godine zaključno sa prosincem 2008. godine.

Plaćanje obračunatih poreza i doprinosa na plaću treba vršiti sukladno Zakonu o doprinosima i Zakonu o porezu na plaću istovremeno prilikom svake isplate plaće,

Sačiniti program načina izmirenja i preostalih neizmirenih obveza prema djelatnicima, a obračun i isplatu plaća temeljiti na uređenim koeficijentima sukladno Zakonu o državnoj službi FBiH i Zakonu o namještenicima.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su od 4.274.014,00 KM i u odnosu na plan manji su za 589.235,00 KM ili 12%, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 572.343,00 KM ili za 15,46%. U strukturi ovih troškova najveću stavku čine izdaci ugovorenih usluga 2.144.705,00 KM, usluga prijevoza i goriva 456.966,00 KM, energije 451.994,00 KM, nabavke materijala 285.135,00 KM i tekuće održavanje 278.204,60 KM.

Na poziciji putnih troškova iskazan je iznos od 137.011,12 KM, u odnosu na plan manji su za 83.159,00 KM ili 38,00%, a u odnosu na prošlu godinu veći su za 15.952,00 KM.

Obračun i isplata naknada troškova službenih putovanja u zemlji kod MUP-a iskazan je 38.399,94 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji (nalog blagajne od 02.10.2006. godine) izvršena je isplata od 200,00 KM temeljem putnog naloga iz 2005. godine obračunatog u visini 3.150,00 KM i isti je evidentiran u 2006. godini sa zakašnjenjem od 7 mjeseci i pored pravdanja okončanog službenog puta u ožujku mjesecu 2006. godine. Ovakav način obračuna i isplate nije sukladan Uredbi Hercegbosanske županije o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa i u krajnjem ukazuje na nemogućnost potvrđivanja navedenih izdataka.

Troškove temeljem službenih putovanja obračunavati i isplaćivati sukladno Uredbi Hercegbosanske županije o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva iskazani su u iznosu 456.966,00 KM i realizirani su u odnosu na plan više za 17.366,00 KM, a u odnosu na prethodnu godinu također su veći za 92.054,00 KM. U strukturi navedenog troška iznos od 436.204,71 KM čini trošak benzina, od čega se na trošak MUP-a odnosi 274.868,37 KM. Analizom fakturna za nabavku goriva utvrđeno je da se nabavka vršila od »Petrov« d.d. Ljubuški, »BM Zabrišće« d.o.o. Livno, od dobavljača koji nije odabran u tijeku 2006. godine, odnosno nije se provodio postupak odabira sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH, što ukazuje da nije izvršen odabir najpovoljnijeg ponuđača sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH i preporuci danoj u 2005. godini. Mjesečna izvješća za potrošnju goriva po voznom parku MUP-a za listopad 2006. godine ukazuje na prekoračenje potrošnje količina goriva u odnosu na normiranu prosječnu potrošnju kod Policijske postaje Kupres i Policijske uprave Drvar.

Izdaci za energiju iskazani su 451.994,33 KM i u odnosu na plan od 558.250,00 KM ostvareni su sa 80,97%. Od iskazanog troška, trošak koji se odnosi na nabavku lož ulja MUP-a iznosi 76.110,19 KM. Dokumentacija za nabavku lož ulja potvrđuje da se nabavka vršila od istog dobavljača kao i prethodne fiskalne godine, tj. od B M Zabrišće d.o.o. Livno, sa objašnjenjem nemogućnosti odabira iz razloga nedovoljnog broja prijavljenih ponuđača. Naglasit ćemo da je Zakon o javnim nabavkama BiH uredio mogućnost odabira ponuđača i u slučajevima kada se po obnovljenom postupku ne prijavi odgovarajući broj ponuđača i da se odabir trebao izvršiti.

Izdaci za komunalne usluge iskazani su 468.148,59 KM i u odnosu na plan izvršeni su sa 91,79%. U strukturi ovih troškova, troškovi telefonskih usluga su iskazani 396.4671,88 KM, od čega se na troškove MUP-a odnosi 104.847,07 KM, a troškove Vlade 57.908,80 KM. Uzorci troškova temeljem korištenja mobilnih usluga MUP-a i Vlade županije, potvrđuju prekoračenja u odnosu na dozvoljenu visinu uređenu Naputkom o načinu uporabe mobilnih telefona Ministarstva Unutarnjih poslova i Zaključka Vlade, sa

uređenom obvezom da se razlika između obračunatih troškova mobilnih telefona i dozvoljenog iznosa troška iz navedenog Naputka i Zaključka uplati, odnosno vrati u Proračun, što se nije vršilo.

Potrebno je da se razlika obračunatih troškova temeljem usluga mobilnih telefona iznad dozvoljene visine uplaćuje u Proračun sukladno Naputku o načinu uporabe mobilnih telefona i sukladno Zaključku Vlade Županije,

Izvršiti odabir najpovoljnijeg ponuđača nabavke lož ulja, benzina sukladno Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine i potrošnju benzina ograničiti u okviru normirane veličine.

Ukupni izdaci za ugovorene usluge iskazani su u iznosu od 2.144.705,00 KM. U odnosu na planirana sredstva manji su za 308.334,00, a u odnosu na prošlu godinu veći su za 264.010,00 KM ili 14,03%. U okviru ovih izdataka najveće stavke čine izdaci temeljem ugovora o dijelu 761.762,01 KM, ostale nespomenute usluge 673.035,25 KM, usluge stručnog obrazovanja 60.907,68 KM i usluge reprezentacije 141.607,30 KM.

U strukturi izdataka temeljem ugovorenih poslova, izdaci Ministarstva unutarnjih poslova iskazani su 98.233,33 KM i u odnosu na Proračun ostvareni su sa 89,30%. Prema prezentiranoj dokumentaciji došli smo do zaključka da su na ovoj poziciji evidentirani troškovi isplate naknada članovima Povjerenstva za provođenje natječaja za prijem uposlenika u radni odnos i isplate disciplinskom Povjerenstvu u prvom stupnju i drugom stupnju mjesечно neovisno od vođenih postupaka i donesenih rješenja. Smatramo da je ovakav način obračuna i isplate naknada navedenim povjerenstvima neutemeljen iz razloga što je na razini MUP-a uredena služba za poslove kadrova i što prijem novih zaposlenika treba da čini redovne poslove i zadatke radnih mjesta uposlenika te službe i da naknade disciplinskom povjerenstvu treba vezati za izvršenje postavljenih zadataka, donesenih rješenja, što bi uticalo na smanjenje troškova ove pozicije MUP-a i troškova u cjelini na razini Hercegbosanske županije.

Potrebno je prijem u radni odnos svesti u okvire opisa radnih mjesta uposlenika kadrovske i pravne službe i naknade Disciplinskom povjerenstvu vezati za izvršenje, provedeni postupak i doneseno rješenje.

Analizirajući troškove temeljem zaključenih ugovora o privremenim i povremenim poslovima najveća stavka iskazana je na razini ustanova obrazovanja 428.381,97 KM, MUP-a 98.233,33 KM, pravosuđa 89.161,65 KM i Uprave za branitelje 39.075,00 KM.

Uvidom u spisak djelatnika za isplatu naknada temeljem ugovora o dijelu s. š. Silvije Strahimir Kranjčević Livno u iznosu od 39.742,00 KM (za listopad 2006. godine) i iznos od 2.600,00 KM za 22 uposlenika (ispalte od 30,00 KM do 440,00 KM po pojedincu), konstatirano je da su iste izvršene bez evidencije sati za obračun. Iz pregleda za isplatu nije vidljiv raspored časova u sklopu zakonskog 40 - satnog radnog tjedna, čija bi razlika od 40 - satnog radnog tjedna potvrđivala utemeljenost zaključivanja ugovora o dijelu. Uzeti uzorci Srednje Strukovne škole Tomislavgrad za listopad 2006. godine (4.480,50 KM) potvrđuju obračun i isplatu naknada temeljem honorara i redovnim nastavnicima i profesorima. Također i za ožujak 2006. godine (4.183,50 KM) isplate temeljem honorara vršena je i redovnim profesorima od 264,00, 330,00 KM, 272,25 KM bez iskazanih sati rada i cijene po satu, odnosno realizacija je vršena uz zahtjev za isplatu plaća. Kod o. š. Fra Lovro Karaula Livno (36.482,92 KM) temeljem obračuna naknada za honorar i vanjsku suradnju i isplata za listopad 2006. godine (4.836,46 KM) u pojedinačnim isplatama od 60,00 do 750,00 KM potvrđuje isplatu bez dokumentacije koja bi potvrdila utemeljenost troška. Također je uzet uzorak ugovora o dijelu zaključenog sa navedenom školom tj. o. š. Fra Lovro Karaula temeljem kojeg je izvršena isplata za rujan 2006. od 653,00 KM i ista ukazuje na neujednačenost visina isplate i da visina – cijena sata nije jedinstvena, odnosno ovisna je od predmeta temeljem kojeg se zaključuju navedeni ugovori.

Trošak Ministarstva gospodarstva temeljem zaključenih ugovora o privremenim i povremenim poslovima iskazan od 33.019,00 KM prema prezentiranoj dokumentaciji (Ugovor o privremenim i povremenim poslovima zaključen između Ministarstva i fizičke osobe u vrijednosti 2.800,00 KM u vremenu od 01.12. 2005. godine do 31.03. 2006. godine sa obvezom da osoba obavlja poslove zastupanja poduzeća Unimax Livno u odnosima prema strankama državnim institucijama, uposlenicima), potvrđuje evidentiranje troškova koje nije pratio dokument o izvršenim poslovima. Smatramo da navedeni trošak treba da terete navedeno poduzeće, a ne ministarstvo u njegovo ime.

Pedagoškim standardom uređeno je da se broj nastavnika odgovarajuće stručnosti i stručnih suradnika u školi utvrđuje temeljem nastavnog plana i programa rada škole i angažiranje vanjskih suradnika riješiti na način ureden Planovima, Programima, Kolektivnim ugovorima osnovnog i srednjeg obrazovanja i zakonskim propisima koji reguliraju prijem u radni odnos.

U okviru troškova reprezentacije iskazanih u ukupnom iznosu od 141.607,30 KM na troškove MUP-a se odnosi 35.583,05 KM i Vladu Županije 10.383,25 KM. Uzeti uzorci (faktura na iznos od 1.141,25 KM ispostavljena od Matković d.o.o. Livno za Stručne Službe Vlade), potvrđuju plaćanje bez vrste i količine izvršene usluge i bez ovjere nadležne osobe o načinjenom trošku. Fakture ispostavljene MUP-u (fakture na iznose 9.551,40 KM, 1.568,00 1.512,50 KM, 2.527,70 KM), potvrđuju plaćanje također bez vrste i količine izvršenih usluga. Navedeni način isplata ne potvrđuje poštivanje postupaka kontrole troškova reprezentacije sukladno Pravilniku o poklonima i reprezentaciji.

Sukladno Pravilniku o poklonima i reprezentaciji potrebno je vršiti kontrolnu funkciju nastanka i odobravanja poslovne promjene i kompletiranja dokumentacije za unos troškova reprezentacije u Glavnu knjigu.

Troškovi usluga stručnog obrazovanja iskazani su od 60.907,68 KM. U okviru ovog troška, troškovi MUP-a su 45.400,79 KM i Ministarstva obrazovanja 11.008,97 KM. Dokumentacija Ministarstva unutarnjih poslova (račun za plaćanje Federalnog ministarstva unutarnjih poslova Sarajevo za plaćanje troškova školovanja polaznika Policijske akademije 41.400,00 KM), potvrđuje da je faktura iz 2005. godine i da je zaprimljena u MUP-u u 2005. godini, a evidentirana 30 rujna 2006. godine iz razloga nedostatka sredstava u prethodnoj godini, što ukazuje na stvaranje obveza neovisno od sredstava predviđenih Proračunom i što je onemogućilo evidentiranje obveza sukladno Zakonu o proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije u vremenu nastanka obveze bez obzira kad će se izvršiti plaćanje. Na području Hercegbosanske županije nije donesen zakon o unutarnjem dugu, a također nije ni izvršeni popis stvarnih obveza i njihovo uskladivanje sa stanjem iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama.

Obveze stvarati i evidentirati sukladno Zakonu o budžetima u Federaciji Bosni i Hercegovini i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije u iznosu predviđenom Proračunu, kao i obvezu evidentirati u vremenu kad je obveza nastala,

Potrebno je donijeti zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjeg duga Hercegbosanske županije, kao i utvrditi ukupne neizmirene obveze.

4.6. Tekući grantovi iskazani su u iznosu od 5.457.521,00 KM, što je u odnosu na plan od 6.641.000,00 KM ostvarenje 82,18%, a u odnosu na prošlu godinu veći su za 1.695.272,00 ili za 45,06%. U ukupnim troškovima i izdacima učestvuju sa 13,58%.

R. br.	Tekući grantovi	Rebalans za 2006 g.	Ostvareno u 2005. g.	Ostvareno u 2006.g.	Odstupanje (5-3)	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Skupština županije (potpore za političke parlamentarne stranke)	105.000,00	90.000,00	100.000,00	-5.000,00	95,24
2.	Stručna služba Vlade	160.000,00	99.800,00	546.343,56	386.343,56	341,46
3.	Ured predsjednika Vlade	-	189.720,00	3.000,00	3.000,00	-
4.	Ministarstvo financija, povrat poreza	100.000,00	57.514,95	57.925,34	-42.074,66	57,93
5.	Ministarstvo pravosuda i uprave	300.000,00	137.489,52	159.918,70	-140.081,30	53,31
6.	Ministarstvo rada zdrav. skrbi i prognanih	2.762.000,00	1.763.971,09	1.740.653,43	-1.021.346,57	63,02
7.	Uprava za pitanja branitelja HVO-a	450.000,00	44.833,00	291.055,63	-158.944,37	64,68
8.	Ministarstvo gospodarstva	730.000,00	180.151,29	799.791,96	69.791,96	109,56
9.	Ministarstvo znanosti pros.kulture i športa	1.064.000,00	938.385,00	954.808,00	-109.192,00	89,74
10.	Ministarstvo za poljop.šumar. i vodoprivredu	800.000,00	180.484,34	634.524,92	-165.475,08	79,32
11.	Ministarstvo gradit.obnove prost.uredenja	170.000,00	79.900,00	169.500,00	-500,00	99,71
Ukupno		6.641.000,00	3.762.249,19	5.457.521,54	-1.183.478,46	82,18

Transfer iskazan kod Stručnih službi Vlade u iznosu 546.343,56 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 160.000,00 KM više za 386.343,56 KM. Odnose se na transfer neprofitnim organizacijama 495.432,80 KM i grantove pojedincima 50.910,76 KM.

Grantovi neprofitnim organizacijama iskazani su 495.432,80 KM. Ova pozicija nije planirana Proračunom za 2006. godinu. Realizacija izvršena odlukama Vlade Županije korištenjem tekuće pričuve koja je planirana kod Stručnih službi Vlade u visini 500.000,00 KM. Odluka Vlade županije o korištenju tekuće pričuve u korist «Livno stan» d.o.o. Livno za sufinanciranje troškova uredenja Kantonalnog Poreznog ureda u Livnu, Odluka o finansijskim sredstvima od 20.000,00 KM iz tekuće pričuve za obnovu zgrade «Preporod» Livno, 10.000,00 KM pomoć vjerskim institucijama, ukazuje da u pojedinim slučajevima tekuća pričuva nije trošena za namjene za koje se po Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije može koristiti.

Ostali grantovi pojedincima iskazani su 50.910,76 KM, a najvećim dijelom odnose se na troškove sufinanciranja kamata stambenih kredita u iznosu od 38.015,31 KM za uposlene u organima uprave Hercegbosanske županije, temeljem Zaključka Vlade županije o odobravanju izdvajanja sredstava iz Proračuna za 2006. godinu, a koji su podignuti u 2002. godini po zaključenjem ugovora sa LT Gospodarskom bankom sa rokovima otplate od 06 do 44 rate i iznosima od 15.000,00 KM do 50.000,00 KM i obračunatim kamatama zavisno od iznosa kredita u iznosu od 1.731,71 KM, 4.831,71 KM do 7.364,79 KM. Smatramo da nije utemeljeno sufinancirati troškove kamata stambenih kredita uposlenih u organima uprave Hercegbosanske županije, s obzirom na zakonske propise koji uređuju rješavanja stambenog pitanja.

Transfer Ureda predsjednika iskazan u iznosu od 3.000,00 KM, a da sredstva nisu bila planirana Proračunom. Iznos doznačen fizičkoj osobi Zaključkom Vlade iz tekuće pričuve, a za koju namjenu i zašto zaključak nepotvrđuje.

Utrošak sredstava Proračuna vršiti sukladno Zakonu o budžetima/proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije za namjene predviđene Proračunom i visini određenoj Proračunom,

Tekuću pričuvu koristiti sukladno zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije povećanjem djelokruga nadležnosti proračunskih korisnika i osnivanjem novog proračunskog korisnika i sagledati zakonitost Odluke o sufinanciranju troškova kamata stambenih kredita uposlenika organa uprave.

Transfer Ministarstva Gospodarstva iskazan u iznosu od 799.791,96 KM i u odnosu na planirana sredstva od 730.000,00 KM više je iskazan za 69.791,96 KM, a odnosi se na transfere općinama 420.000,00 KM, poticaj industrijskoj proizvodnji 229.791,99 KM i neprofitnim organizacijama 149.999,97 KM.

Transfer općinama, realiziran u iznosu od 420.000,00 KM u svrhu gospodarskog razvoja općina. Rebalansom proračuna sredstva određena u iznosu od 350.000,00 KM i u odnosu na rebalans realizacija veća za 70.000,00 KM. Sredstva doznačavana temeljem Programa gospodarskog razvoja za razdoblje 01.01. 2006. godine do 31.12. 2006.godine, izgradnja dijela vodoopskrbnog dijela sustava općine Livno, nabavka agregata za Vodocrpilište Ostrožac i elektrifikaciju dijela ulice općine Drvar. Isti usvojen Odlukom Vlade kojom je za nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava zaduženo Ministarstvo Gospodarstva koje je i vršilo praćenje namjenskog utroška sredstava. Prezentirano Izvješće o korištenju tekuće pričuve i odluke Vlade o preraspodjeli sredstava donesene po izvršenom rebalansu ne potvrđuju pokriće navedenog prekoračenja.

Grantovi neprofitnim organizacijama od 149.999,97 KM – planiran Proračunom od 100.000,00 KM za Agenciju za privatizaciju, a Rebalansom proračuna uvećana pozicija za 50.000,00 KM i u odnosu na plan realizacija iskazana sa 99,33%.

Odluka Vlade Županije o odobravanju sredstava za potrebe Agencije za privatizaciju 24.999,99 KM sukladno Planu utroška sredstava Agencije za privatizaciju sa obvezom mjesecnih transi od 8.333,33 KM za travanj i lipanj 2006.godine, potvrđuje financiranje troškova Agencije za privatizaciju, koje se sukladno Zakonu o privatizaciji gospodarstva i bankarskih organizacija financira iz dijela sredstava od privatizacije.

Subvencije javnim poduzećima temeljem poticaja industrijskoj proizvodnji od 229.791,99 KM, prema prezentiranoj dokumentaciji potvrđuju da je trošak nastao temeljem subvencioniranja kamata (50% kamate na kamatnu stopu banke sa maksimalnom subvencijom do 5%,) odobrenih kredita korisnicima na području Hercegbosanske županije sa bankarskim organizacijama, Raiffeisen bankom, LT Gospodarskom bankom d.d. Sarajevo i Unicredit Zagrebačkom bankom, u čijoj je obvezi i praćenje naplate danih kredita temeljem

realizacije Programa razvoja malog gospodarstva donesenog od Resornog ministarstva u kreditnom potencijalu 4.000.000,00 KM. Vremensko kreditiranje do 5 godina i najvišeg iznosa kredita od 500.000,00 KM sa maksimalnim godišnjim anuitetom po kreditu 50.000,00 KM.

Trošak temeljem subvencioniranja kamata na iznos 61.941,71 KM po odobrenom kreditu u najvećem mogućem iznosu 500.000,00 KM, ukazuje da se kamata subvencionirala za navedeni kredit čiji je rok otplate 7 godina i godišnji anuitet veći od 50.000,00 KM, što se subvencioniranje kamata za ovaj kredit nije moglo vršiti iz razloga što uvjeti iz ugovora o kreditu nisu u okviru kriterija iz Program razvoja malog gospodarstva gdje je vrijeme otplate kredita kako smo naprijed naveli određeno do 5 godina i maksimalnim godišnjim anuitet 50.000,00 KM.

Zakon o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije uredio je obvezu da se sredstva mogu koristiti u visini određenoj proračunom i isti treba poštivati i sagledat utemeljenost financiranja Agencije za privatizaciju s obzirom na zakonske propise iz oblasti privatizacije koji uređuju da se ista financira iz dijela ostvarenih sredstava u postupku privatizacije,

Potrebno je da Ministarstvo gospodarstva subvencionira kamatu sukladno Programu razvoja malog gospodarstva na investicijske kredite usvojenog od Vlade Hercegbosanske županije.

Transfer ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih iskazan u iznosu od 1.740.653,43 KM i u odnosu na planirana sredstva manje je iskazan za 36,98 %. Strukturu iskazanih grantova čine beneficije za socijalnu zaštitu 921.233,40 KM, transfer za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju 478.787,50 KM, novčane naknade nezaposlenim licima 174.343,32 KM, izdaci za raseljene osobe 121.318,76 KM, ostale isplate pojedincima 24.970,45 KM.

U okviru izdataka za raseljene osobe evidentiran je i iznos od 59.642,00 KM koji se odnosi na rekonstrukciju stambenog objekta «Soliter» u općini Glamoč temeljem Ugovora naknadnih radova sa ugovorenim stranama Izbjeglički servis za povratak - RRS Drvar, Stemar d.o.o. Drvar izvođač radova i Vlade Hercegbosanske županije sa obvezom Vlade Županije da financira ukupnu vrijednost dodatnih radova i uplatom na račun izvođača tj. Stemar d.o.o. Drvar. Također ugovor o kupoprodaji nekretnine, kuće površine 58 m² i dvorišta površine 450 m² zaključen između fizičkih osoba prodavca i kupca – raseljene osobe izvršena uplata ugovorene vrijednosti 22.000,00 KM na račun prodavca. Realizaciju ugovora, nije pratila dokumentacija, koja bi određivala status kupca i s tim u vezi i njegova prava na rješavanje stambenog pitanja, kao ni dokumentacija koja bi potvrđivala da je prodavac vlasnik navedene nekretnine, koja bi potvrdila utemeljenost zaključenog ugovora. Također Programom resornog Ministarstva nisu uređeni kriteriji za stambeno zbrinjavanje koji bi potvrđivali način rješavanja stambenih pitanja (kupovinom, adaptacijom, doniranjem građevinskog materijala) za koju kategoriju osoba i do koje razine.

Potrebno je urediti kriterije razine rješavanja stambenih pitanja izbjeglih i raseljenih osoba, sa prethodno utvrđenim statusom osoba i njegovim pravima i načinom rješavanja.

Transfer za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju iskazane su u iznosu od 478.787,50 KM. U okviru ovih izdataka su i doznake sredstava od 116.500,00 KM Domu zdravlja Tomislavgrad i 116.500,00 KM Domu zdravlja Livno za rekonstrukciju i modernizaciju zdravstvenih institucija. Duznake nisu pratile dokumentacija koja bi potvrdila utemeljenost doznačenih sredstava.

Također sa ove pozicije je izvršena i doznaka Zavodu zdravstvenog osiguranja Livno u iznosu 150.000,00 KM temeljem Odluke Vlade o ukidanju participacije za aktivne osiguranike na području Županije i Ugovora o preuzimanju obveze uplate godišnje premije za obvezno zdravstveno osiguranje za pokriće dijela troškova zdravstvene zaštite 30,00 KM po osobi što je za 30.000 osoba preuzeta obveza od 900.000,00 KM. Šta je temelj preuzimanja obveze od 900.000,00 KM od osiguranika na razini županije i stvaranje obveze prema Zavodu zdravstvenog osiguranja, ako evidencije potvrđuju neizmirene obveze prethodnih i revidirane godine temeljem zdravstvenog osiguranja u iznosu od 4.878.883,65 KM. Smatramo da zaključeni ugovor o preuzimanju obveza nije utemeljen sa razine Zakona o budžetu/proračunu u FBiH obzirom da isti uređuje mogućnost zaduživanja županija u svrhu financiranja nastalog deficitu koji se otplaćuje u tekućoj fiskalnoj godini i koji nemože preći 5% ostvarenih prihoda bez primitaka u prethodnoj fiskalnoj godini.

Potrebno je izvršiti nadzor namjenskog utroška sredstava Domova zdravlja i doznake vršiti sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske Županije uz dokumentaciju koja će potvrditi utemeljenost utroška.

Sagledati utemeljenost zaključenog ugovora o preuzetim obvezama osiguranika na razini Županije temeljem oslobođanja plaćanja participacije osiguranika.

Transfer Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa ostvaren je 954.808,00 KM, što je manje u odnosu na plan za 109.192,00 KM, a odnosi se na: visoko školstvo 602.000,00 KM, kulturu 206.950,00 KM, šport od značaja za Federaciju 92.108,00 KM i stipendije 53.750,00 KM.

Analizom tekućeg prijenosa za visoko školstvo, utvrđeno je da su sredstva transferirana u mjesечnim tranšama po 50.000,00 KM Sveučilištu Mostar u ukupnom iznosu 550.000,00 KM i Zavodu za školstvo Mostar u tranšama po 7.000,00 KM ukupno 42.000,00 KM i studenskom centru Mostar 10.000,00 KM.

Sredstva doznačavana temeljem Programa donesenih i usvojenih od Vlade Županije za prvih šest mjeseci sa uredenim utroškom dijela Proračuna, tj. 352.000,00 KM, a Proračun odobren u iznosu 650.000,00 KM.

Grant za šport iskazan je 92.108,00 KM. Uzeti uzorci Odluka o dodjeli sredstava 1.500,00 KM HNK «Kupres» Kupres, 2.000,00 KM KK «Livno» Livno, 1.000,00 KM HKUD «Dinara» ogranak Livno također temeljem Programa Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa za period I – VI 2006.godine sa određenim sredstvima 52.000,00 KM i temeljem Programa VII – XII 2006. godine sa određenim sredstvima 48.000,00 KM, što nije sukladno Zakonu o izvršenju proračuna čije odredbe uređuju obvezu da se utrošak vrši temeljem programa za sredstva odobrena Proračunom, a ne Programom koji obuhvaća dio sredstava iz Proračuna, odnosno periodičnim programima, koji otežavaju nadzor i kontrolu praćenja izvršenja proračunskih sredstava kao i namjenskog trošenja sredstava.

Sukladno Zakonu o budžetu/proračunu FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije za 2006. godinu utrošak tekućih grantova vršiti sukladno donesenim programima koji se donose u odnosu na odobreni Proračun bez sačinjavanja periodičnih programa radi potpunijeg nadzora i praćenja namjenskog utroška sredstava sukladno programu.

Transfer ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iskazan u iznosu od 634.524,92 KM i odnosi se na poticaj poljoprivrednoj proizvodnji.

Uzeti uzorci potvrđuju subvencioniranje 50% kamata za investicijske kredite u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, temeljem Ugovora o poslovnoj suradnji za realizaciju dugoročnih kredita za poticaj razvoja male komercijalne poljoprivrede sa Unikredit Zagrebačkom bankom d.d. Mostar, kojim se banka obvezuje formirati kreditnu liniju u iznosu od 500.000,00 KM za kreditiranje fizičkih osoba koje se bave poljoprivrednom djelatnošću i Ugovor o poslovnoj suradnji sa Raiffeisen bank d.d. Sarajevo sa obvezom banke o formiranju kreditne linije od 2.000.000,00 KM za dodjelu kredita pravnim osobama. Subvencioniranje kamata vršeno temeljem spiska korisnika kredita sačinjenog od Raiffeisen banke Tomislavgrad sa evidentiranjem troška u okviru pozicije poticaj poljoprivrednoj proizvodnji. U strukturi pozicije poticaj poljoprivrednoj proizvodnji evidentirani su i drugi izdaci, (premije za mlijeko, organizacije stočarske izložbe, pomoć udrugama i sufinanciranje dijagnostičkih ispitivanja) temeljem spiska premije za mlijeko sačinjenog od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede šumarstva i zahtjeva veterinarskih stanica, kao i zahtjeva učesnika na stočarskim izložbama. Ovakva evidencija svih navedenih izdataka na jednoj poziciji – poticaj poljoprivrednoj proizvodnji onemogućava praćenje realizacije Proračuna sukladno usvojenim Programima, odnosno potvrđuje da je na ovoj poziciji evidentirano više vrsta izdataka grupe subvencije javnim poduzećima. Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u Federaciji Bosni i Hercegovini, uredeni su analitički kontni planovi (subvencije za mlijeko, subvencije za veterinarstvo itd.).

Proračunom planirati troškove po vrsti troška, svaki trošak planirati na propisanoj poziciji (odgovarajući analitički konto) sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine temeljem kojih se prati realizacija odobrenog Proračuna i realizacija sačinjenih programa.

4.7. Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Izvršena je nabavka putničkih vozila po sistemu staro za novo kod Županijskog suda Livno i Županijskog tužiteljstva Livno u vrijednosti 71.112,60 KM i utvrđeno je da je odabir izvršen temeljem konkurentskog zahtjeva i da je u pozivu točno određena vrsta, tip i model putničkog automobila tj. «Škoda Octavia» sa određenom snagom motora, zapreminom što se je na ovaj način isključila mogućnost učešća i drugih ponuđača sa drugim tipom i modelom vozila, a koji bi zadovoljili tražene tehničke karakteristike te smatramo da odabir nije izvršen sukladno Zakonu o Javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Nabavku roba, ugovaranje usluga i radova vršiti sukladno Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine obzirom da je istim uređena dužnosti i odgovornosti učesnika u postupku da u cilju najefikasnijeg načina korištenja javnih sredstava osigura pravičnu konkurenčiju među potencijalnim dobavljačima uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti.

4.8. Stalna sredstva

Vrijednost stalnih sredstava iskazana u Konsolidiranom godišnjem finansijskom izvješću na dan 31.12.2006. godine iznosi 15.569.863,00 KM, nabavna vrijednost 23.095.619,00 KM, otpisana vrijednost 7.525.756,00 KM. Prezentirana dokumentacija Povjerenstva za popis imovine, potraživanja i obveza na razini Hercegbosanske županije, potvrđuje da su formirana pojedinačna povjerenstva za popis i da do svibnja 2007. godine isti nije usvojen od Vlade Županije. Razlozi su neažurnost povjerenstva određenih proračunskih korisnika da izvrše obvezu popisa, što je uticalo da nisu uspjeli sačiniti Elaborat o stanju imovine obveza i potraživanja na razini Županije i izvršiti usklađivanje sa 31.12.2006.godine. Prezentirana dokumentacija izvršenog popisa za Vladu sa zahtjevom da sagledaju izvršen popis i sa zahtjevom upozorenja određenim proračunskim korisnicima da izvrše, okončaju popis i pored isteka svih rokova, a po obrazloženju Centralnog Povjerenstva stvorit će se temelj za buduće kvalitetnije i sveobuhvatnije popise u narednim godinama.

Sukladno zakonskim propisima postoji obveza svakog proračunskog korisnika da najmanje jedanput u toku godine izvrši popis imovine, obveza i potraživanja i da izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem po popisu.

Općinski sud Livno i Županijsko tužiteljstvo raspolažu sredstvima temeljem jemčevina, kaucija, vještačenja i sudske povjerenstava na posebno otvorenim računima, kod LT Gospodarske banke Livno. Dokumentacija, izvodi banke, potvrđuju uplate temeljem navedenog kao i isplate zavisno od potrebe. Vrštene su i isplate uposlenicima ovih institucija obavljanjem službene radnje izvan sudske zgrade za rješavanje određenog predmeta sa obračunom dnevница, troškova prijevoza na udaljenosti većoj od 10 km, temeljem Pravilnika o naknadama za izlazak na očevid iz 1997. godine. Izvodi banke potvrđuju uplate, a također i isplate temeljem vještačenja na koje se nije obračunavao porez na dodatna primanja, odnosno od uzetih uzoraka neznatna su sredstva obračunatog i uplaćenog poreza iako je na račun Općinskog suda Livno uplaćeno 425.196,46 KM, a isplaćeno 356.616,02 KM. Stanje 31.12. 2006. godine 133.450,53 KM i stanje računa Županijskog tužiteljstva 68.897,94 KM. Za navedene računa nije se vodilo knjigovodstvo, nije se sačinjavalo finansijsko izvješće. Dolazeći do saznanja da sredstva na ovim računima nemaju u cijelosti karakter sredstava jamčevina, da se na ovima računima nalaze i druga sredstva – grantovi od Federacije za ekshumacije 55.145,98 KM koje se od prethodne godine do postupka revizije za 2006. godinu nisu utrošile, Ministarstvo financija izradilo je Naputak o prometu JRR – računa za polog jamčevine s ciljem knjigovodstvenog evidentiranja, finansijskog izvješćivanja i transparentnog trošenja ovih sredstava.

Potrebitno je za ove račune otvoriti podračune u okviru Jedinstvenog računa riznice sa obvezom utroška u namjenu za koju je i otvoren, transparentnog trošenja ovih sredstava, pravilnim i potpunim obračunom poreza na dodatna primanja i iskazivanja stanja kroz finansijska izvješća.

4.9. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci iskazani u iznosu od 4.107.280,00 KM manji su u odnosu na plan za 1.210.220,00 KM ili 23,00%, a odnose se na rekonstrukciju i investiciono održavanje 3.372.475,00 KM nabavku trajnih sredstava u obliku prava 293.638,00 KM, nabavka građevina 226.916,00 KM, nabavku opreme 188.115,00 KM i kapitalni grantovi 227.780,00 KM.

Na poziciji rekonstrukcije i investicionog održavanja iskazan je iznos od 3.372.475,00 KM, a planiran Proračunom 3.400.000,00 KM. Trošak od 2.819.036,89 KM čini troškove Ministarstva gospodarstva temeljem rekonstrukcije cesta, iskazan temeljem fajnih ugovora sačinjenih temeljem osnovnog ugovora iz 2004. godine u vrijednosti 12.096.584,91 KM. I privremena situacija za naplatu od 299.015,61 KM sačinjena temeljem osnovnog ugovora iz 2004. godine između izvođača radova «Livnoputovi» d.o.o. Livno i Hercegbosanske županije u vrijednosti 12.096.584,91 KM za izgradnju navedene županijske ceste «Ćaića lakat – Vaganj» u dužini km 12 +825,84 m. Prva privremena obračunska situacija 304. 005,40 KM od «Livnoputovi» d.o.o. Livno i četvrta privremena situacija 253.611,50 KM čine trošak temeljem zaključenog

faznog ugovora broj dva dionica broj II, na iznos 1.299.984,05 KM u svrhu rekonstrukcije županijske regionalne ceste «Ćaića lakat – Vaganj» 2 km + 860,06 m Treći fazni ugovor od 29.11.2006. godine u ugovorenoj vrijednosti 877.741,58 KM za dionicu III km 5+968,61 za izgradnju navedene županijske ceste «Ćaića lakat – Vaganj» u dužini km 12 +825,84 m. U vrijeme zaključenja okvirnog ugovora na 12.096.584,91 KM na poziciji izgradnje cesta i mostova nisu bila predviđena sredstva Proračunom i u 2005. godini za investiciono održavanje sredstva planirana od 1.500.000,00 KM. Zaključenjem osnovnog ugovora preuzeta obveza, a Proračunom nisu bila predviđena sredstva. Sa stanovišta Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine zaključenjem faznih ugovora ne sprovodi se postupak odabira najpovoljnijeg dobavljača, a što bi bio stvoren prostor za transparentnije trošenje javnih sredstava.

Troškovi investicionog održavanja zgrada Ministarstva pravosuda i uprave iskazani su od 413.378,88 KM. Realizacija iznosa od 106.692,98 KM izvoditelju radova «Trenić» d.o.o. Tomislavgrad temeljem ugovora u vrijednosti 277.156,23 KM za dovršetak zgrade suda u Tomislavgradu zaključenog sa navedenim izvođačem i Ministarstvom pravosuda i uprave i realizacija 59.763,28 KM temeljem Ugovora o adaptaciji zgrade suda u Drvaru u ugovorenoj vrijednosti 55.821,28 KM sa izvođačem radova «Stemar» d.o.o. Drvar. Situacija I na iznos od 19.844,60 KM od 15.08. 2006. godine i račun br: 11 od 05.09 2006. godine u vrijednosti 28.924,68 KM, potvrđuju da su obveze stvorene i pored toga što u Proračunu nisu bila predviđena sredstva za ove namjene. Stvorene obveze u navedenom iznosu su uticale i na donošenje odluke za rebalans proračuna, planiranjem navedene pozicije i određenog iznosa sredstava.

Obveze stvarati i evidentirati sukladno Zakonu o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije temeljem planiranih sredstava i namjena određenih u Proračunu Hercegbosanske županije.

Nabavka trajnih sredstava u obliku prava 293.638,00 KM, odnosi se na troškove za studije izvodljivosti 196.146,00 KM Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, za izradu šumskogospodarske osnove za privatne šume općine Glamoč u vrijednosti 45.099,00 KM, izvođača Fininvest d.o.o. Drvar i trošak od 115.000,00 KM temeljem ugovora o izradi «Programa razvoja poljoprivrede u Hercegbosanskoj županiji sa izvršiteljem Poljoprivredni fakultet Sarajevo, kao i izrada studije Ribolovno gospodarske osnove za Buško jezero 36.047,00 KM izvođača Zavod za ribarstvo zoologiju zaštitu voda Agronomskog fakulteta Sveučilište u Mostaru. Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije za 2006. godinu uređena je obveza utroška ovih sredstava po programima i kriterijima koje utvrđuje Vlada, po konkretnim programima, projektima što nije sačinjeno za 2006. godini.

Sukladno Zakonu o izvršenju proračuna, sačiniti konkretne programe projekte troškova izrade studija izvodljivosti koji predstavljaju temelj realizacije studija izvodljivosti na razini Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

4.10. Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Kratkoročna potraživanja iskazana su od 284.589,29KM, potraživanja od pravnih osoba 186.785,17 KM i ostala potraživanja 97.804,12 KM.

Potraživanja od pravnih osoba MUP-a Hercegbosanske županije iskazana su od 80.040,13 KM, temeljem isporučenih usluga 73.381,10 KM i temeljem avansa 6.659,03 KM.

Potraživanja temeljem isporučenih usluga 73.381,10 KM, odnose se na potraživanja 44.027,24 KM temeljem pratnji i to iz prethodnih godina i koja su se iskazivala na poziciji razgraničeni prihodi, a 31.12. 2006. godine u ukupnom iznosu 44.027,24 KM evidentiraju se na poziciji potraživanja. S obzirom da su potraživanja iz prethodnih godina i da se odnose na potraživanja pratnji sportskih klubova ista treba i naplatiti, poduzimanjem odgovarajućih mjera sukladno zakonskim propisima.

Potraživanja od pravnih osoba od 93.794,98 KM iskazana kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. U okviru navedenih potraživanja su i potraživanja od 46.000,00 KM temeljem uplate avansa od 40% Poljoprivrednom fakultetu Sarajevo temeljem Ugovora o izradi Programa razvoja poljoprivrede u Hercegbosanskoj županiji u ukupnoj vrijednosti 115.000,00 KM, od 29.12. 2004. godine sa uređenim obvezama uplate navedenog avansa odmah nakon potpisivanja ugovora, iznosa od 30% nakon isteka pet mjeseci od početka ugovorenog roka, 15% nakon isteka osam mjeseci od početka ugovorenog roka i ostatak od 15% po prihvaćanju programa. Rok završetka ugovoren od 12 mjeseci od uplate avansa. Obveza izrade programa okončana u 2007. godini, tijekom revizije prezentiran dopis Poljoprivrednog fakulteta Sarajevo o dostavi strategije razvoja.

Ostala potraživanja iskazana 97.804,12 KM u čijoj su strukturi i potraživanja temeljem akontacija za službeni put 8.422,68 KM i ostala potraživanja 89.381,44 KM.

Sagledavajući poziciju ostalih potraživanja iskazanih kod proračunskih korisnika, Vlade županije, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva Gospodarstva, dokumentacije, blagajnička izvješća potvrđuju potraživanje od uposlenika temeljem danih pozajmica. Utvrđene su isplate iz blagajne uposlenicima u visini od 100,00 KM do 2.000,00 KM. Uzeti uzorak zahtjev uposlenika za pozajmicom za sanaciju kuće s obvezom vraćanja u 40 rata po 50,00 KM. Ista isplaćena bez temelja za isplatu (rješenja, odluke). S obzirom da nije uređen način izmirenja danih pozajmica, kao i vrijeme njihovih povrata cijenimo istaći da se evidentiranja trebaju zasnovati na urednoj i vjerodostojnoj dokumentaciji sa temeljem nastanka vrste potraživanja, njihovoj naplati i visini. U izvješću o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2005. godinu, dana je preporuka da se okonča postupak neutemeljenog davanja pozajmica uposlenicima proračunskih korisnika, a da po istoj nije postupljeno potvrđuje potraživanje temeljem danih pozajmica i u 2006. godini.

U strukturi ostalih potraživanja iskazana su i potraživanja temeljem akontacija za službena putovanja u iznosu od 8.422,68 KM. Potraživanja MUP-a su 5.690,40 KM i većinom se odnose na potraživanja iz prethodne godine. Kroz razgovor sa uposlenim u MUP-a potraživanja jednim dijelom se odnose na uposlene u MUP-u i na uposlene koji status uposlenika imaju u drugim institucijama zbog prestanka mandata u MUP-u. Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa službenika u Hercegbosanskoj županiji uređena je obveza prinudne naplate uzete neopravdane akontacije, koja se nije vršila. Također nije se mogla davati i slijedeća akontacija prije nego što se opravda ranija dana akontacija za službeno putovanje. I za potraživanja iskazana temeljem akontacija za službeni put dana je preporuka u Izvješću o reviziji finansijskih izvješća za 2005. godinu da se izvrši prinudna naplata sukladno Uredbi o naknadama Hercegbosanske županije, pogotovo od uposlenika koji se nalaze u radnom odnosu sa organom uprave Hercegbosanske županije i uposlenika koji su status uposlenika dobili u drugoj instituciji. Iskazana potraživanja potvrđuju suprotno od date preporuke.

Ukupno iskazani kratkoročni plasmani na dan 31.12.2006. godine čine iznos od 429.297,00 KM, a odnose se na: Kredit dat uposleniku od 26.948,53 KM i ostali plasmani 200.000,00 KM.

Iz dokumentacije zaključenog ugovora o kreditu u periodu 01.01.1996.godine, između Gimnazije u Tomislavgradu i zaposlenika gimnazije na ugovorenu vrijednost 30.000,00 KM utvrđeno je da su sredstva dana za individualnu stambenu izgradnju sa rokom otplate od 20 godina, bez kamate pod uvjetom da isti ostane na radu kod davatelja kredita do potpune otplate. Od vremena zaključenja ugovora nije se vršila naplata datih sredstava iako je obveza iz ugovora da se kredit vraća u jednakim mjesecnim anuitetima u iznosu protuvrijednosti 125,00 KM obustavom od plaće primatelja kredita putem platne liste. Na dan 31.12. 2006.godine dospjela potraživanja iznose 26.948,53 KM. Naša preporuka dana u Izvješću o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća 2005. godine da se vrši realizacija zaključenog ugovora iskazano stanje potraživanja potvrđuje da se tokom 2006. godine smanjilo za 3.020,00 KM.

Ostali plasmani iskazani u iznosu od 200.000,00 KM: odnose se na date pozajmice temeljem zaključenog ugovora 19.02.2003.godine između Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata i poduzeća «Gifiks» d.o.o. Tomislavgrad u vrijednosti 80.000,00 KM. Rok vraćanja uređen je na šest mjeseci, u novcu ili odgovarajućoj robi potreboj za zajmodavca. Koja je to vrsta robe koja odgovara zajmodavcu u vrijednosti 80.000,00 KM nije ugovorom uređeno.

Iznos od 120.000,00 KM se također odnosi na potraživanja temeljem ugovora o pozajmici od 04.11.2003. godine zaključenog između Uprave za pitanja branitelja domovinskog rata i poduzeća «Drvopromet» d.o.o. Tomislavgrad i poduzeća «Dolac» d.o.o. Tomislavgrad. Iz navedenog ugovora vidljivo je da je Uprava za pitanja branitelja temeljem dosadašnje njihove suradnje, a na ime akontacije za robu daje pozajmice u iznosu od 70.000,00 KM «Drvoprometu» d.o.o. i 50.000,00 KM «Dolcu» d.o.o. Tomislavgrad s rokom vraćanja od 30 dana. Kako smo naveli sredstva se potražuju od 2003. godine i da u periodu do 2006. godine tj. vremena vršenja revizije finansijskih izvješća za 2006. godinu nije izvršen povrat.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 6.587.853,00 KM i ista su u odnosu na prethodnu godinu nepromijenjena. Na ovoj poziciji evidentirani obračunati su porezi i doprinosi iz ranijih godina iznad visine plaće od 300,00 KM i isti su sa pozicije troškova stornirali i preneseni na razgraničenja, tako da nisu uzeti u obzir prilikom iskazivanja deficitia što znači da ukupan kumulirani deficit zaključeno sa 31.12.2006. godine nije realno iskazan i trebao bi iznosit 25.276.605,00 KM. Propisi o Proračunu i računovodstvu Proračuna

zahtijevaju da se rashodi obvezno iskazuju u onom periodu na koje se i odnose, odnosno periodu u kome je nastala obveza za plaćanje, a ne periodu u kome su plaćeni ili periodu u kome će biti plaćeni.

Potraživanja temeljem akontacija za službeni put riješiti na način kako je uređeno Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa službenika u Hercegbosanskoj županiji,

izvršiti povrat neutemeljeno danih pozajmica uposlenicima u organima uprave Hercegbosanske županije i okončati postupak neutemeljenog davanja pozajmica uposlenima,

potraživanja temeljem 200.000,00 KM potrebno je okončati iz razloga što se odnose na potraživanja iz 2003. godine,

sukladno Zakonu o Proračunu FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu Proračuna-budžeta u FBiH i Pravilniku o finansijskom izvještavanju i Godišnjem obračunu u FBiH potrebno je rashode evidentirati kad su nastali u cilju iskazivanja stvarno nastalih obveza i točnog prezentiranja stanja u finansijskim izvješćima.

4.11. Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze na dan 31.12. 2006. godine iskazane su u iznosu od 26.854.019,30 KM i odnose se na: obveze prema djelatnicima 19.744.661,03 KM, obveze prema dobavljačima 6.617.659,16 KM, finansijski obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama 196.764,41 KM, kratkoročna razgraničenja 194.934,70 KM i obveze temeljem uzetih kratkoročnih kredita 100.000,00 KM.

Obveze prema djelatnicima iskazane od 19.744.661,03 KM čine: neizmirene obveze temeljem poreza i doprinosa 17.491.206,45 KM, ostale obveze prema djelatnicima 1.053.159,98 KM, obveze temeljem neto plaća 978.161,72 KM, obveze prema drugim fizičkim osobama 222.132,88 KM. Od navedenih obveza prema djelatnicima obveze prethodnih godina, porezi i doprinosi su 12.610.3157,81 KM, a obveze 2006. godine temeljem poreza i doprinosa su 4.880.848,64 KM, za plaće, naknade plaća i obustave 1.171.893,64 KM.

Struktura neizmirenih obveza temeljem poreza i doprinosa čini porez na plaću 1.645.830,59 KM, obveze po osnovu doprinosa za mirovinsko osiguranje 7.380.168,03 KM, doprinosa za zdravstveno osiguranje 4.878.883,65 KM, doprinos za obrazovanje 2.184.712,92 KM, doprinos za zapošljavanje 1.282.925,72 KM i ostali doprinosi 118.685,54 KM.

U iskazanom iznosu obveza prema djelatnicima 19.744.661,03 KM, pored obveza temeljem poreza i doprinosa 17.491.206,45 KM su i obveze za plaću iz decembra 2006. godine od 960.086,46 KM i ostale obveze prema djelatnicima 1.293.368,12 KM.

Saćiniti Program načina izmirenja iskazanih obveza i buduće obveze stvarati i izmirivati sukladno Zakonu o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije i sukladno Zakonu o porezu na plaću i Zakonu o doprinosima.

5 ZAKLJUČAK

Mišljenja smo da se nisu poduzimale radnje naplate iskazanih potraživanja, i pored naših preporuka danih u Izvješću o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2005. godinu, naprotiv nastavljeno je i u 2006. godini neutemeljeno davanje pozajmica uposlenicima proračunskih korisnika kao i potraživanja temeljem akontacija za službeni put i pored obveze uređene u Uredbi o naknadama Hercegbosanske županije da se vrši prinudna naplata i da se ne može davati sljedeća akontacija ukoliko se prethodna nije opravdala.

Interne kontrole proračunskih korisnika nisu uređene sukladno propisima koji uređuju internu kontrolu i internu reviziju, a koje bi doprinijele otklanjanju navedenih nepravilnosti.

Također tijekom 2006. godine nisu određeni izvori za financiranje akumuliranog proračunskog deficitta, naprotiv povećan višak rashoda nad prihodima u 2006. godini za 2.646.313,00 KM. Ukupno stanje neizmirenih obveza u odnosu na prethodnu godinu iskazano u finansijskim izvješćima od 24.614.658,00 KM povećano za 2.239.361,00 KM. U odnosu prema djelatnicima stanje neizmirenih obveza tijekom

2006.godine također povećano za 513.196,15 KM. Smatramo da preuzete obveze participacije osiguranika na razini Hercegbosanske županije u visini 900.000,00 KM, nisu utemeljene iz razloga što Zakon o budžetu/proračunu u FBiH uređuje mogućnost zaduživanja županija u svrhu financiranja nastalog deficitu iz gotovinskog toka koji se otplaćuje u tekućoj fiskalnoj godini i koji ne može preći 5% ostvarenih prihoda bez primitaka u prethodnoj fiskalnoj godini. Stanje iskazanog deficitu u 2006. godini nije realno iskazano, odnosno nije uvećan temeljem kratkoročni razgraničenja od 6.587.853,00 KM, koji uvećava stanje viška rashoda nad prihodima za navedeni iznos sa 18.688.752,00 KM na iznos od 25.276.605,00 KM.

U cilju efikasnijeg izvršenja proračunskih sredstava i dosljedne primjene zakonskih i drugih propisa smatramo da je potrebno uspostaviti sustav internih kontrola i internih revizija sukladno Zakonu o budžetu/proračunu i sukladno Naputku o internoj reviziji proračunskih korisnika Federalnog ministarstva financija.

KOMENTAR

Ministarstvo financija Hercegbosanske županije, dopisom broj: 03–04/07 od 04.09.2007. godine očitovalo se na Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća Proračuna Hercegbosanske županije na dan 31.12.2006. godine. U navedenom dopisu data su pojašnjenja određenih nalaza, vezanih za utrošak tekuće pričuve i iskazivanja ukupnog akumuliranog viška rashoda nad prihodima i opravdano pojašnjenje je inkorporirano u konačno izvješće. Na kraju, koristimo prigodu da se zahvalimo nadležnim u Županiji, na suradnji i prihvatanju preporuka i sugestija Ureda za reviziju institucija u FBiH.

Viši revizor

Mirasada Janjoš dipl. oec.

Revizorski tim:

Hajra Imširović, dipl. iur.

Mirko Mišić, dipl. oec.